

JAUNAIS CELS

SESTDIENA, 23. JŪLIJS
1988. g.
№ 30 (65)

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRĪ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

Cena 2 kap.

PANORĀMA

Kotrozā pilnā sparā rit labības pļauja. Darbs organizēts tā, lai bez kavēšanās novāktu arī salmus.

ATTĒLĀ: I ražošanas iecirknī salmu novākšana raiti sokas Jānim Pastaram (strādā ar E — 281) un Vladimiram Černevskim (T — 150K).

● EKONOMIKAS BILETĒNS

PIENS GOVIJ UZ MĒLES

Šī bieži lietotā paruna lieliski izsaka augstu izslaukumu iegūšanas būtību, uzsverot domu, ka izslaukums ir tieši atkarīgs no barības daudzuma, tās kvalitātes un sastāva. Nav noslēpums, ka ikvienam kolektīvam ir savas problēmas lopbarības sagādē. Dažā labā saimniecībā ziemas beigās tik tikko izdodas «izvilkt» ganāmpulku un grībot negrībot nākas krietni samazināt piena ražošanu. Citā, kurā barības daudzums rūpes nerada un ir pienīgas, augstāzīgas govīs, lopkopji par savu galveno uzdevumu uzskata pareizi sabalansēt diennakts devas, panākt tajās optimālas cukura un proteīna attiecības. Ja tas pilnībā izdodas, izslaukumi ir augsti.

Vērtējot 1988. gada pirmā pusgada veikumu, agrofirma «Krasnij Oktjabrj» lopkopēji var feikt, ka piena ražošanas tempu pieauguma ziņā gūti jūtami pozitīvi rezultāti. Šajā periodā izslaukti 46668 centneri, tas ir, iegūts par 1565 centneriem piena vairāk nekā pērn šajā pašā laikā. Valsts pasūtījums piena pārdošanā izpildīts par 107 procentiem. Taču diemžēl nav izdevies paaugstināt tā tauku procentu. Taisnības labad gan jāteic, ka no visām 20 mūsu rajona saimniecībām šis uzdevums bijis pa spēkam tikai divām — «Dzintaram» un M. Gorķija kolhozam. Pērn pirmā pusgada beigās vidējais tauku procents bija 3,87, bet šī gada jūnija otrajā pusē — tikai 3,78.

Kur meklējami cēloņi? Arī šajā gadījumā katrā kolhozā un padomju saimniecībā tie ir ļoti dažādi. Zināmu tauku satura pazemināšanos agrofirma galvenā zootehniķe Irina Norkārkle izskaidro galvenokārt ar grūtibām barības devu pareizi sabalansēšanā. Ja ir tik augsti izslaukumi kā vairākumā mūsu piena fermu, lapiem nepieciešams dot melasi un taukvielas. Bet to šogad nevarējām nodrošināt. Cerības, kas saistījās ar rapsi kā eļļas kultūru, diemžēl neaiztāsojās. Turklāt vairāku iemeslu dēļ tā izēdināšana prasa ierobežojumu.

Tas viss jāievēro nākamajā zemošanas periodā. Un ne tikai jāievēro, bet arī jādarā viss iespējamais, lai agrofirma piena lopi varētu pilnībā realizēt savu augsto ģenētisko potenciālu.

Tomēr arī šī gada pirmajā pusgadā vairāki slaucamo govju fermu kolektīvi kompensējuši tauku

satura kritumu ar kopējā izslaukuma krietnu kāpinājumu. Īpaši labi strādājuši kompleksa «Progress» mazākā korpusa slaukšanas meistari. Salīdzinājumā ar attiecīgo iepriekšējā gada periodu piena kopieguve te augusi gandrīz divas reizes. Vidējais piena izslaukums no vienas govīs palielinājies no 3705 līdz 4317 kilogramiem. Var nosaukt ne mazums faktoru, kas veicinājuši šādu kāpumu. Taču galvenais, protams, ir kompleksā strādājošo cilvēku darbs. Viņu centība, rūpīgums, augstā profesionālā meistarība, atbildības izjūta. Tieši pateicoties lopkopēju gādībai, izveidojusies ļoti laba pirmieņu grupa (dažas gotiņas deva 40 litru piena diennaktī). Tās bija ļoti sagatavotas, lai atnešanās noritētu bez sarežģījumiem.

Ir arī vairāki citi laba darba piemēri agrofirma fermās. Piemēram, Aizupiešu lielfermā izslaukts par 518 centnerim piena vairāk nekā attiecīgajā periodā pagājušajā gadā, Duntišķu fermā — par 361 centneru.

Tomēr ne visi pratuši izmantot esošās iespējas darba uzlabošanai. Aizvadītajā pusgadā veiksmes pietrūcis, piemēram, Zabeģu fermā. Šī gada pirmajos sešos mēnešos iegūts par 524 centneriem piena mazāk nekā pērn šajā pašā laikā. No katras govīs vidēji izslaukts par 264 kilogramiem piena mazāk. Kā jau tas parasti mēdz būt, piena ražošanas līmeņa pazemināšanos noteikusi vesela cēloņu un seku ķēde. Pirmām kārtām negatīvu ietekmi atstājis mehanizētās slaukšanas meistaru maiņas sakarā ar slimībām un atvalinājumiem. Otrkārt, fermā izveidojusies visai nevienmērīga govju sastāvs: blakus vecajām govīm tika turētas otrpienes, kuras tika pakļautas inficēšanās briesmām ar vecāko govju slimībām. Speciālisti uzskata, ka turpmāk nekādā gadījumā nav pieļaujama šāda kļūda govju fermu un pirmieņu grupu komplektēšanā.

Pārskatā par piena izslaukumiem pirmajā pusgadā iekrīt acīs arī vidējā izslaukuma samazināšanās no vienas govīs Zaseku fermā. Šoreiz tam ir, tā teikt, dabīgs cēlonis: pērngad fermā ievietoja Latvijas brūnās šķirnes pirmpienes un šogad, kā parasti, būdamas otrpienes, tās ir mazāk ražīgas.

Tikai rudenī paies gads, kopš agrofirmai «Krasnij Oktjabrj» piešķirts melnraibo govju šķirnes audzētavas statuss. Taču varam jau runāt par zināmiem sasniegumiem šajā jomā. Pamatrādītājos (piena ražošana, ciltisdarbs, ganāmpulka ģenētiskais potenciāls utt.) iegūta otrā vietā republikā. Tāpat šeit tiek nopietni domāts ne tikai par to, ko likt govij uz mēles, bet arī par to, kāda būs šī govīs. Tiek ievēroti visi daudzveidīgie faktori, kas nosaka piena lopu ganāmpulka produktivitāti.

V. PETROVS

PIRMĀ PUSGADA DARBA REZULTĀTI PIENA RAŽOŠANĀ

Slaucējas uzvārds	Govju skaits grupā	Vidējais izslaukums no govīs		
		1987.	1988.	+ vai -
J. Pisuka	47	2711	2623	+88
A. Kirilova	49	2647	2715	+68
L. Serkova	41	2493	2089	+596
V. Ksendzova	48	2732	2524	+208
Y. Kozlova	50	2697	2877	+180
A. Meluškāne	50	2686	2675	+11
L. Ručica	51	2717	2872	+155
K. Mihailova	49	2523	2608	+85
Aizupiešos	395	2651	2683	+32
Z. Trofimova	45	3394	3626	+232
Z. Juhpeviča	42	2897	2994	+97
J. Lepuka	43	2892	3268	+376
V. Conka	35	3233	3484	+251
Beibās	167	3079	3328	+249
L. Fjodorova	27	3326	2625	-701
V. Smukša	28	2788	2539	-249
V. Golubeva	28	3037	3204	+167
Zabegos	83	3047	2783	-264
M. Čakule	14		4664	
V. Sidorova	15		4436	
A. Mikulāne	12		4559	
Leiniškos	47		4563	
J. Bahanova	33	3840	2857	-983
A. Stepankova	30	3884	2998	-886
U. Amosova	29	3888	2695	-1193
Duntišķos	92	3870	2864	-1006
A. Loginova	13	3890	5231	*
A. Juganova	30	3381	4651	*
F. Dapilova	28	3858	3407	-451
Dž. Mamedova	27		4568	
Z. Tumašova	28	3510	3717	+207
«Progress»-1	127	3705	4317	
J. Bobrova	49	3139	3339	*
L. Kapustenoka	52	2765	3117	*
M. Lazareva	55	3277	3605	+328
M. Turubanova	52	3271		
L. Mūrniece	53	3418	3406	-12
J. Trofimova	53	2755	2919	-164
V. Mihailova	55	2983	2970	-13
«Progress»-2	378	3037	3170	+133
«Progress»	565	3113	3458	+345
L. Džeriņa	45	2505	2899	+394
F. Guļbinova	44	2505	2753	+248
K. Balkova	54	2656	2165	-491
V. Ksendzova	51	3081	2493	-588
Zasekos	194	2675	2551	-124
Saimniecībā	1535	2965	3028	+63

* — Šogad slauc pirmpienes.

APSVEICAM

Visu mūsu valsti savijņojušas idejas, kas izskanēja no PSKP Vissavienības XIX konferences tribīnes — komunistu foruma, kurā precīzi noteikti mūsu rīcības spēku pielikšanas punkti.

Viens no svarīgākajiem uzdevumiem, kas uzticēti agrorūpnieciskā kompleksa darbiniekiem, gādāt, lai veikalos būtu pietiekāmi daudz pārtikas produktu. Nav cita atbildīgāka uzdevuma — mums jādod pārtika valstij.

Savu pienācīgu artavu šajā lietā dod arī mūsu agrofirma kolektīvi, īstenojot Pārtikas programmu. Te vispirms jānosauc līderi sociālistiskajā sacensībā, tie cilvēki, kuri ar savu darbu apliecina pārkārtošanās maršu.

Partijas rajona komiteja un rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja apkopojušas sociālistiskās sacensības rezultātus 1988. gada I pusē. Par labākajiem rajonā atzīti Aizupiešu un «Progress» lielfermu kolektīvi, kuru vada M. IVANOVA un V. KOLINS. Liellopu nobarošanas fermu kolektīvu rajona sacensības uzvarētāju godā ir mūsu Reinieku ferma, kuru vada V. CVETKOVA.

Par uzvarētājiem individuālajā sacensībā kļuvis vairākas saimniecības govju mehanizētās slaukšanas meistares:

Z. TUMASOVA — par augstāko izslaukumu iegūšanu no melnraibajām,

L. DŽERIŅA, V. KOZLOVA un L. RUČICA — par augstākajiem izslaukumiem no Latvijas brūnajām govīm;

M. ČAKULE — par augstākajiem izslaukumiem no melnraibo pirmpienēm.

Sveicam jūs ar šiem augstajiem darba sasniegumiem, cienījamie biedri! Vēlam neizsīkstošu enerģiju un jaunus darba uzvaras!

Agrofirma «Krasnij Oktjabrj» administrācija, partijas komiteja un arodkomiteja.

MŪSU VIESI

Nesen agrofirma «Krasnij Oktjabrj» apmeklēja Rēzeknes rajona partijas organizāciju sekretāru grupu un Latvijas KP rajona komitejas darbinieki.

Viesi iepazīs ar agrofirma struktūru, darba rādītājiem un uzdevumiem, ko kolektīvi izvirzījis turpmākajam darbam un arī tālākai perspektīvai. Sarunas noritēja par aktuālām partijas darba problēmām.

Rēzeknieši iepazīs ar agrofirma, apskatīja glaznu izstādi un keramikas cehu. Īpašu interesi izraisīja šķirnes zirgu novietnes apciemojums un stāstījums par panākumiem zirgkopībā.

Siera rūpnīcā ciemiņi iepazīs ar siera gatavošanas tehnoloģiju, ar uzņēmuma rekonstrukcijas perspektīvām un iecerēm, ko kolektīvi domā īstenot ražotās produkcijas asortimenta palielināšanā. Uzmanības centrā bija arī agrofirma rūpnieciskās pārstrādes uzņēmumu kolektīvu sociālās atbildības problēmas. Apskatīja siera rūpnīcas palīgsaimniecību — siltumnīcas, cūku fermu.

Tika skarti jautājumi par kolektīva vajadzībām paredzēto pārtikas produktu ražošanas tehnoloģiju, to sadali.

PĀRSKATUS SNIEDZ KOMUNISTI

Nesenajā kolhoza I un II ražošanas iecirkņu komunistu atklātajā sapulcē noklausīts iecirkņa mehāniķa J. Maslobojeva pārskats par partijas statūtu ieviešanu un dienesta pienākumu veikšanu.

Sapulcē komunisti atzīmēja, ka J. Maslobojevs vada vienu no strukturālo apakšvienību sabiedriskajām padomēm. Tā sevišķi aktīvu pozīciju ieņēmusi cīņā pret zūpību un alkoholismu. Aizvadītajā gadā izskatīti deviņi darba, sabiedriskās disciplīnas un tiesību pārkāpumi. Bieži nācies izskatīt arī ģimeņu skandālus.

Komunista J. Maslobojeva vadībā sabiedriskās padomes loma aktivizējusies arī ražošanas uzdevumu risināšanā, prēmiju par darba rezultātiem sadalē.

Tāpat, kā tika atzīmēts sapulcē, ražošanas iecirkņu bruņojumā ir jauna tehnika un līdz ar to pieaugusi mehāniķa atbildība par tās ekspluatāciju, stāvokli.

Komunista J. Maslobojeva ziņojums pieņemts zināšanai.

PARTIJAS KOMITEJĀ

Pamodināt jaunatnes iniciatīvu

Šis jautājums izskan daudzos rajona darba kolektīvos. Arī agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» nesēn notikušajā partijas komitejas sēdē tas bija ļoti aktuāls.

Neaizmirsīsim, ka dažus gadus atpakaļ kolhozā «Krasnij Oktjabrj» bija viena no labākajām rajona komjaunatnes organizācijām, kurā darbojās daudz patiesu komjaunatnes darba aktīvistu. Tajā laikā bija izveidojušās stabils saites ar darba kolektīva vadību, partijas un sabiedriskajām organizācijām. Kad izveidojās agrofirma, komjaunatnes organizācijas struktūra kļuva krietni sarežģītāka. Daudz lietīšķu kontaktu jāsāk dibināt no jauna. Un kaut arī to izveidei ir ļoti stabils iepriekšējais pamats, domāju, ka agrofirmas partijas komiteja rīkojās ļoti saprātīgi, izlemjot neizlaist no redzesloka šo svarīgo momentu. Kā apstiprinājums tam bija partijas pirmorganizācijas sekretāra vietnieces ideoloģiskajā darbā Tatjanas Gromovas referāts, no kura izrietēja tikai viens secinājums — komjaunatnes komitejai pagaidām vēl nav izdevies radīt būtībā jaunu organizāciju, kas aptvertu visu agrofirmu.

Protams, būtu netaisni apgalvot, ka komitejas locekļi šajā ziņā neko nebūtu darījuši. Regulāri notikušas sēdes, kuru darba kārtībā bijuši apspriežami svarīgi un interesanti jautājumi. Piemēram, darba uzlabošana jauniešu vidū viņu dzīvesvietās, masu sporta darbs. Tika uzklaušiti ceļu komjaunatnes organizāciju sekretāru pārskati par darbu, izskatītas komjauniešu personiskās lietas. Tomēr tas viss notika kaut kā izolēti, atrauti no visas komjaunatnes organizācijas un pārējiem jauniešiem.

Tiesi šī iemesla dēļ arī neizdevās daļa no organizētajiem masu pasākumiem. Piemēram, izjuka iecere sarīkot jautro un asprātīgo kluba sacensības starp agrofirmas apakšvienību jauniešiem. Mēģinājumi, ka ar lielu troksni, tomēr izjuka. Visi jau bija gandrīz gatavi uz komandu tikšanās. Pietrūka tikai tāda «nieka» kā komjaunatnes komitejas locekļu neatbildības, lai novestu lietu līdz galam.

Ne visās agrofirmas struktūrvienībās komjaunatnes komitejai izdevies aktivizēt «Komjaunatnes starmeša» darbu. Piemēram, tikai tagad tas sāk iekļauties aktīvā dzīvē siera rūpnīcā.

Un pat ne jau tas ir galvenais. Vienmēr var panākt iecerēto, ja darbojamies pārliecināti, enerģiski, un galvenais — zinām, ko vēlamies. Diemžēl tieši šo pārliecību nejauc ceļu komjaunatnes organizāciju sekretāru, komjaunatnes komitejas locekļu runās. Viņi visi, tai skaitā arī komitejas sekretāre Nataša Lapoško, nelaimes sakni redzēja pašu komjauniešu pasivitatē.

— Eju klāt, runājos ar viņiem. Liekas jau, ka darba kārtība ieinteresējusi, bet uz sapulci neierodas, — žēlojas sekretāre. — Taisni rokas nolaižas.

Bet rokas tieši tādos gadījumos nedrīkst nolaižties. Tāpēc daži partijas komitejas locekļi viņai ieteica: ja komjaunieši nav ieradusies uz sapulci, noskaidro iemeslus un ej pie struktūrvienību vadītājiem. Ja cilvēks pelnījis, lai saņem sodu par komjaunatnes disciplīnas neievērošanu.

Kaut gan sods, protams, ir galējs pasākums. Un manuprāt, pareizu domu izteica partijas komitejas loceklis, ģenerāldirektora vietnieks Pēteris Zukulis:

— Cilvēkus saliedē kopīgi darāms darbs, labu ieceru realizēšana. Bet šim iecerēm un darbiem pakāpeniski jārada noteikta sis-

tēma. Ievērojot to, kas izdodas un kas neizdodas.

Viņš piebilda:

— Manā laikā tāds jautājums kā, piemēram, neierašanās uz komjauniešu sanākumiem vienkārti neeksistēja. Komjaunatne toreiz darīja vajadzīgu darbu. Lielu un svarīgu. Palīdzēja republikā nostiprināties padomju varai. Atceros, 1948. gadā es no Maļtas, kur toreiz mācījies, gandrīz naksti gāju uz Rēzekni. Gāju stāties komjaunatnē. Toreiz taču visas sēdes notika vienīgi vēlās stundās, bet par autobusiem, paši saprotat, nebija ko sapņot. Rēzeknē mēs bieži gājām arī uz lekcijām. Vienkārt tika ierosināts apmeklēt pasākumu, un atbildības izjūta neļāva ignorēt uzticēto. Tā arī palikušas uz visu mūžu daudzas to gadu komjauniešos šīs jūtas — atbildības izjūta.

Tā nu ir, ka mūsdienai jaunatne lielā mērā zaudējusi atbildības pilnu pieeju sabiedriskajai dzīvei. Tam ir ne mazums cēloņu. Par vienu no tiem var uzskatīt arī to, ka daļa komjaunatnes komitejas iecerēto pasākumu ir tādi kā sadomāti, atrauti no reālās dzīves. Bet kā būtu, ja agrofirmas jaunatne, sadūšoties un, uzklaušot Pētera Zukuļa padomu, uzņemtos kādu praktisku darbu? Teiksim, izremontēt bijušo Riebiņu muižas ēku, sakopt parku, izveidot atpūtas bāzi. Lai sākumā salasās kaut vai nedaudz ļaunā. Kad pārējie ieraudzīs, kāds labums ir no viņu darba, iesaistīsies arī citi.

Partijas komitejas locekļi ieteica komjauniešiem daudzus labus pasākumus, kā pilnveidot organizatoriskās attiecības. Piemēram, sākumā rīkot kopīgas partijas biedru un komjauniešu sapulces. Jo tādu jautājumu, kas vienlīdz svarīgi kā komunistiem, tā komjauniešiem, taču ir ne mazums. Vai tad nebūtu lietderīgi, teiksim, kopīgi apspriest partijas XIX Vissavienības konferences materiālus, tās rezolūcijas?

Komjaunatnes pirmorganizācijas sekretārei komunisti ieteica apmeklēt ražošanas sanāksmes agrofirmas struktūrvienībās. Dzijāk apgūt komjaunatnes darba specifiku laukos. Drošāk balsīties uz komjaunatnes komitejas locekļiem, uz administrāciju, partijas organizāciju.

Komjaunatnes komitejai tika rekomendēts drošāk atbrīvoties no tiem biedriem, kuri faktiski jau zaudējuši sakarus ar komjaunatnes pirmorganizāciju. Jau šodien sākt domāt par savu rindu cienīgu papildinājumu. Šajā nolūkā organizēt kopīgus pasākumus ar Riebiņu vidusskolas komjauniešiem. Paies taču pavisam neliels laiks, un bijušie skolas audzēkņi ieklausies agrofirmas komjaunatnes organizācijas rindās. Bet kāds būs šis papildinājums; tāda taču būs arī pati organizācija nākotnē.

Interesanta varētu kļūt arī kāda cita priekšlikuma realizācija: organizēt ceļa komjaunatnes sapulces grupās.

Un kā piemērs tam, ka aktivizēt darbu ar jaunatni vajag un ka tas ir iespējams, izskanēja siera rūpnīcas komjaunatnes organizācijas sekretāra stāstījums par kāda Rīgas konstruktora biroja komjauniešu ciemošanas siera rūpnīcā. Tie bija jautri, draudzīgi puīši un meitenes, kas kopā strādā, kopīgi atpūšas, visi kopā organizē daudzus komjauniešu pasākumus. Tāpat tomēr var dzīvot interesanti. Var, ja neļaujas pagurumam un neaflaidīgi cenšas panākt iecerēto. Bet komunistu atbalsts jebkuram labam darbam jau iepriekš ir nodrošināts.

Y. ALEKSEJEVS

PIEREDZES ADRESE

JA VISU DARĪT AR APDOMU

Nesen Dobeles rajona izmēģinājumu un mācību saimniecībā «Vecauce» notika republikas lopkopēju apspriede, kurā rezumēja 1987. gada darbu. Pēc sanāksmes tās dalībnieki iepazīs ar darbu tehnoloģiju, lopbarības sagatavošanas tehnikas paraugiem. Par lopkopēju apspriedes darbu un tajā gūto pirmrindas pieredzi mūsu laikraksta korespondents lūdza pastāstīt tās dalībnieku — mūsu kolhoza I ražošanas iecirkņa priekšnieku Volodemāru Adamoviču.

Gribu sākt ar vispatīkamāko. Lopkopju apspriedē agrofirmā «Krasnij Oktjabrj» tika pasniegti PSRS Agrorūpnieciskās komitejas otrās pakāpes diploms un piešķirta vieglā automašīna «Moskvīč» par uzvaru Vissavienības konkursā, kas bija vērtīts šķirnes lopkopības un putnkopības attīstības veicināšanai. Tika atzīmēts, ka mūsu agrofirmas šķirnes zirgu audzētava veikusi lielu darbu, lai uzlabotu Latvijas zirgu šķirni. Turklāt mēs saņemam arī atestātu par to, ka ērzelis Stasis un ķēve Frīda kļuvuši par Latvijas šķirnes čempioniem pagājušajā gadā. Tā šos zirgus bija novērtējusi PSRS Valsts Agrorūpnieciskās komitejas un PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādes centrālā žūrija. Latvijas PSR Valsts agrorūpnieciskā komiteja savukārt mūsu agrofirmas kolektīvam piešķirusi trešo vietu republikas sociālistiskajā sacensībā zirgkopības attīstībā.

Bet tagad no patīkamā pāriešu pie lietderīgā. Republikas lopkopju apspriedes programmā bija iekļauta iepazīšanās ar lopbarības sagatavošanas procesa tehnoloģiju un mehānizāciju mācību un izmēģinājumu saimniecībā «Vecauce».

Interesanta ir jau pati, ja tā var izteikties, saimniecības vizītkarte. «Vecauce» ir daudznozaru saimniecība. Pie pamatnozaru pieskaitāmas Latvijas brūno govju, Latvijas balto un lielo balto cūku šķirņu, Latvijas tumšgalvaino aitu šķirnes audzēšana. Bez tam saimniecībā nodarbojas arī ar graudaugu, kartupeļu un daudzgadīgo zāļu sēklu audzēšanu. Apmēram 80 hektārus aizņem augļu dārzi, 5 hektārus — zemeņu lauks. Vidēji gadā novāc 1400 — 2000 tonnas ābolu. Raža tiek pārstrādāta pašu saimniecības konservu ceļā. Tā produkcija — dabīgā ābolu sula, marinēti gurķi un bietes, visdažādākā veida kompoti, kuri tiek izmantoti

ēdienu gatavošanā vietējā ēdnīcā un bārnodrāzē. Astoņās siltumnīcās audzē ziedus un agros dārzeņus.

Aizvadītajā gadā mācību saimniecība guvusi labus rezultātus. No vienas govīs vidēji izslaukti 5056 kilogrami piena, nobarojamo liellopu vidējais diennakts dzīvsvāra pieaugums ir 820 grami, cūku — 622 grami. Ievākti 45,6 centneri graudu no katra hektāra.

Apmeklējot dažādas saimniecības gribot negribot nākas salīdzināt to veikumu ar agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» ražošanas rādītājiem. Mūsu agrofirmā galveno lauksaimniecības produktu ražošanā no «Vecauces» pirmām kārtām atšķiras ar krietni zemāku pašizmaksu. Piemēram, viena graudu centnera pašizmaksa pie mums ir 10,39 rubļi, bet mācību saimniecībā — 17,37 rubļi. Viena centnera piena ražošanai «Krasnij Oktjabrj» patērē 24,62 rubļus, bet «Vecauce» — 26,62 rubļus, viena centnera dzīvsvāra pieaugums liellopiem maksā attiecīgi 185 un 228 rubļus, cūkām — 133 un 229 rubļus. Jo zemāka pašizmaksa, jo lielāka peļņa — tāds ir zelta likums, un šoreiz tas ir mūsu pusē.

Tomēr tajā dienā mācību un izmēģinājumu saimniecībā «Vecauce» mēs redzējām arī ļoti daudz patiesi pamācoša. Pirmām kārtām ļoti labi sevi rekomendēja inženierdienests. Vairākumā saimniecību, kur man nācies būt, galvenais inženieris ir sava dienesta organizētājs. Kārtējo darbu ritēni viņš ir gan sagādnieks, gan atbildīgais par tehnikas savlaicīgu remontu... Visus darbus, kas ietilpst viņa «inženiera» pienākumos, laikam gan nav iespējams pat uzskaitīt.

Bet «Vecauce» galvenais inženieris atbild par visām tehnoloģiskajām līnijām un nodarbojas galvenokārt ar tīri inženiertehnisku risinājumu meklējumu, kamēr tehnikas remonts ir mehāniķu, sagādes jautājumi — sagādnieku pārziņā. Šāda pienākumu sadale ir visai efektīva. Semināra dalībnieki par to varēja pārliecināties paši, iepazīstoties ar saimniecībā izmantojamo pašu uzlaboto lopbarības sagatavošanas tehniku. Piemēram, vācu zāles plāvējam vāls paplašināts visā placinātāja paltumā, kas ļauj siena zāvēšanā maksimāli izmantot dabas faktoros.

Interesanti modernizēts ir siena ārdītājs «Jula». Metāla diska atspere,

kas strādājot nereti nolūst, te nomainīts pret gumijas pirkstiem, un tādējādi tiek novērsta daudzi kavējumi darba procesā.

Kombinējot vienā graudu vecu novākšanas kombainu «Niva» ar VDR ražoto siena savācēju, radies jauns, krietni augstāzītāks sausā siena pacēlājs. Bet tāda pati «Niva» kombinācija ar vācu zāles plāvēju pārvērsta par teicamu mehānismu nesasmalcinātas zāles masas plāšanai lopiem jālbārībai.

Kā zināms, Polijā ražotie sausā siena savācēji ir ar zemu darba ražtūmu, tie bieži lūst. Saimniecībā atraduši citu veidu, kā izmantot šīs mašīnas. Tām (tiek noņemts siena savākšanas mehānisms, bet palikušo daļu izmanto kā piekabi. Tāda piekabe, pirmkārt, var vest veselās 2-3 tonnas siena un, otrkārt, tai ir transportieris siena izkraušanai.

Interesanti iekārtoti šķūni siena zāvēšanai. Tajos visai efektīvi tiek izmantota piespiedu ventilācija ar sasildītu gaisu. Zālā masa izžūst diennakts laikā. Turklāt, pateicoties šādai zāvēšanas tehnoloģijai, sienā, gluži kā tējā, saglabājas visas derīgās vielas. Katrā šķūnī uzstādīta celtnisija, ar kuras palīdzību gatavo sieni sakrau uzglabāšanai.

Par to, cik rūpīgi, pārdomāti saimniecībā ir ražošanas jautājumi, liecina arī tāds šķietami svarīgs fakts: ferma, kurai blakus atrodas nupat aprakstītais šķūnis, uzcelta uz apmēram 80-90 centimetru augsta mākslīgā uzbūruma. Dabiski, ka, pastāvot šādai attieksmei pret darbu, nekāds lietus nesamērējis celtnieku reputāciju un pie viena arī nepasliktinās lopu turēšanas apstākļus.

Kad apmeklējām ciemata centrālo ēku, pievērsām uzmanību šādai detaļai: vasaras estrādē un kultūras nams bija uzcelti blakus. Ja gadītos, ka koncerta laikā sāktu līt, ļoti vienkārši sarīkojumu varētu turpināt telpās.

Uzkoptā fermu apkārtnē, ziedi un koku zaļā rota pie saimniecības centrālās ēkas, saprātīgs izvietojums ēkām, kas paredzētas sociālajām un ražošanas vajadzībām, — viss, ko apspriedes dalībnieki redzēja mācību un izmēģinājumu saimniecībā «Vecauce», liecināja, ka saimnieki te cenšas strādāt ar apdomu. Tā, kā tam arī būtu jābūt visur.

P. VALERJANOVS.

CILVĒKS UN VIŅA DARBS

KAD ATBILDĪBA DALĀS VIENLĪDZĪGI

Pusgada noslēgumā laikraksta «Jaunais Ceļš» redakcija palūdza saimniecības galveno zootehniķi Iriņu Norkārkli nosaukt labākos lopkopējus, kas guvuši augstākos panākumus aizvadītajā laika posmā. Viņa minēja daudzus uzvārdus. Galvenā zootehniķe īpaši gribēja izcelt Ēvaldu Surguntu un viņa biedrus Juri Solinu un Tatjanu Šebeko.

Kādi tad ir tie darba rezultāti, ko sasniedzis šis nelielais kolektīvs? Tie ir šādi: panākt, lai šogad no 100 govīm iegūtu vismaz 82 teļus. Pagājušajā gadā šis rādītājs bija 78 teļeni.

Dienests, par kura darbiniekiem stāstu, nav no parastajiem pēc savas struktūras — uzņemies govju ganāmpulka mākslīgo sēklošanu un arī ģinekoloģisko darbu šajā ganāmpulkā. Parasti šos pienākumus veic divi speciālisti, strādājot katrs atsevišķi. Tādos gadījumos, kad jāapkop darba rezultāti, bieži izraisās strīdi. Ja darba rādītāji ir neapmierinoši, ģinekologi vainu cenšas novelt uz mākslīgās apseklšanas tehniķiem, bet arī tie nepaliek parādā, atrod pretargumentus. Taču šajā kolektīvā viss ir pēc principa: viens par visiem, visi — par vienu. Strīdu nemēdz būt, jo visi veic vienu darbu, cenšas, lai arī tas ir atbildīgs un svarīgs.

Tā jau iznāk, — stāsta Juri Solins, — Ja mums ir augsti produktīvs ganāmpulks, labu pēcnācēju iegūšanas varbūtība nav sevišķi liela. Tā ir tīri fizioloģiska likumsakarība. Vēl grūtāk labus rezultātus panākt ir, strādājot ar melnraibajām govīm, kuras diezgan grūti aklimatizējas mūsu apstākļos.

Lasītāju zināšanai piebilstu, ka minētās šķirnes govīs sastāda apmēram 70 procentus no kopīgā ganāmpulka firmas saimniecībā. Ēvaldam Surguntam un viņa kolektīvam lietā jāliek visa zināšanu bagāža, arī darba

gados saimniecībā uzkrātā pieredze, lai sie jau tāpat a u g s t i e r ā d ī t ā j i kļūtu vēl labāki. Viņu darbu ērtāku padara arī tas, ka paša sēžas pie automašīnas stūres un braukā pa objektiem. Tas, bez šaubām, dod iespēju vēl ievērojami paplašināt darba dienas ietvarus.

Lai kaut vienu satiktu no šī mobilā kolektīva, mēs pa pēdām sekojam vairākas dienas, apmeklējot lopu mītnes. Beidzot viņus izdevās satikt lielfermā «Progress», apmainīt dažus vārdus, pānteresēties par viņu darbu.

Ēvalds Surgunts saimniecībā strādā jau trīspadsmito gadu. Pirmā darba vieta bijusi par veterināro ārstu cūkkopības kompleksā. Bet viņa kolēģis Juri Solins saimniecībā trešo gadu. Viņam ļoti palaimējies ar darbuzdinātāju — Ēvaldam Surguntam raksturīga savaldīšanās, mierīgums, darba mīlestība un darba teicama pārzināšana. Arī atbildība, kas kā jebkurā draudzīgā un saliedētā kolektīvā tiek dalīta vienlīdzīgi.

● AKTUĀLI

Lai ogas neiet bojā

Daudzi lauku iedzīvotāji tagad norūpējušies par to, kā saglabāt piemājas dārziņos izaudzētos ogas un augļus. Šis gads nesis labu ogu kultūru ražu, taču sakarā ar ierobežotajām iespējām iegādāties cukuru nav iespējams to pilnībā izmantot kompotu, želeju, ievāriņu sagatavošanā ziemai. Nedrīkst pieļaut, ka aiziet bojā desmitiem tūkstošu cilvēku darbs. Savus apsvērumus šajā sakarā izsaka Latvijas republikāniskās patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētāja vietnieks Anatolijs Bušs.

— Patiesi, stāvoklis cukura iegādē tuvākajos mēnešos — vismaz tagad, vasarā — neuzlabosies, un cilvēku bazas par ogu un augļu saglabāšanu ir pilnīgi pamatotas. Mēs apzināmies radušos situāciju un darījām visu, lai zudumus nepieļautu. Katrs pilsonis augļu un dārzeņu ogu pārpalikumu var nodot jebkurā tuvākajā patērētāju kooperācijas veikalā. Augļu un ogu īpašnieki vienojas ar veikalu par savas preces cenām un, ja tās kopējā vērtība nepārsniedz piecdesmit rubļu, veikals tūlīt arī norēķinās ar cilvēku skaidrā naudā. Mūsu sabiedriskās ēdināšanas sistēmai arī izvirzīts uzdevums plaši izmantot ogas un augļus gan svaigā veidā, gan pārstrādātus kompotos, dzērienos, sīļās utt. savas ēdienkartes pilnveidošanai.

Dārzu veltes no iedzīvotājiem neierobežotā daudzumā gatavi iepirkt arī visi mūsu piegādātāji, kuri pie dārzkopības biedrībām, kombinātiem, kas nodarbojas ar dārzena un augļu pārstrādāšanu.

Pašlaik tiek lēsts, kādas ir mūsu iespējas (atkarībā no cukura resursiem patērētāju kooperācijā) pieņemt no pilsoņiem augļus apmaiņā pret augļu un ogu konserviem. Turklāt par mums nodotajām avenēm, upenēm, dzērvenēm iedzīvotāji gūst iespējas iepirkt paaugstinātā pieprasījuma, tai skaitā arī importa preces.

Mēs stingri sodām un sodīsim arī turpmāk tos savus darbiniekus, kas nepamatoti atteikušies iepirkt no iedzīvotājiem dārzu veltes. Gribētos tikai vērst uzmanību uz to, ka ogām un augļiem jābūt sašķirotiem pa šķirni un tiem jābūt labas kvalitātes, derīgiem lietošanai svaigā veidā un konservēšanai.

Varu vēl piebilst, ka ogas un augļus no piemājas dārzu īpašniekiem pieņemt ne tikai mēs, bet arī Valsts agrorūpnieciskās komitejas pārtikas rūpniecības uzņēmumi, «Agrokooperatīva» organizācijas, kā arī tie kolhozi un padomju saimniecības, kuriem ir valsts plāni augļu un ogu iepirkšanā vai arī kuri tos pārstrādā savos cehos paši.

Nobeigumā gribu uzsvērt, ka stāvoklis cukura iegādē iespēju palielināšanā uzlabosies ātrāk, ja mēs visi iesaistīsimies cīņā pret kandžas fēcīnāšanu. Aferisti — es nosauktu šos ļaudis arī spēcīgākā vārdā — kuri pārvērs vērtīgus produktus kandzā, sariebusi mums visiem ierobežo citu cilvēku intereses, rada lielu ekonomisko zaudējumu valstij. Un tāpēc katram jābūt ieinteresētam šī ļaunuma iznīcināšanā.

● FIRMAS VEIKALOS

Peļņa ir asortiments plus kvalitāte

Liekas, ne tik sen savas durvis pircējiem vērā firmas veikali Daugavpilī un Riebiņos, taču pirmos secinājumus par to darbu jau var izdarīt pamatofos. Un pirmām kārtām visi fakti runā, ka tirdzniecība ir ļoti ienesīga nodarbošanās. Piemērs. Ja agrofīrmā ražotās konfektes «Goliņa» realizē valsts tirdzniecības uzņēmumi, mums tiem par katru tonnu jāmaksā 254 rubļi. Taču ja šo pašu produkcijas veidu realizējam paši savos veikalos, izdevumi ir tikai 30 procenti no šīs summas.

Mazumtirdzniecības preču apgrozība straujās tempos pieaug Daugavpils veikalā. Pirmajos mēnešos tā bija 40 — 50 tūkstošu rubļu robežās, tikko aizvadītajā — palielinājusies jau līdz 60 tūkstošiem rubļu. Un jau vistuvākajā laikā šī veikala kolektīvs preču apgrozību mēnesī varēs palielināt līdz 80 tūkstošiem rubļu, bet līdz gada beigām nonākt arī pie visiem 100 tūkstošiem. Viegli aprēķināt, ka līdz ar to peļņa būs ap 30 — 35 tūkstošiem rubļu katru mēnesi, bet gadā sastādīs aptuveni 400 tūkstošus rubļu. Ja Daugavpilī atvērt vēl otru tādu veikalu, tad pilnīgi reāla kļūst iespēja papildus iegūt ap miljonu rubļu peļņas.

Protams, šie skaitļi nav domāti, lai punktuāli līdz kapeikai sarēķinātu visu, taču arī pieticīgi aptuvenie rādītāji palīdz aptvert, kādas perspektīvas ir iespējas ir tirdzniecības organizēšanai. Šodien pats galvenais ir panākt, lai tās tiktu iespējami labāk izmantotas.

Nesen Preiļu rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja pieņēma lēmumu par zemes gabala piešķiršanu agrofīrmas «Krasnij Oktjabrj» veikala celšanai Preiļos. Tiek gatavota arī tāmes un projektu dokumentācija vēl viena veikala būvšanai Daugavpilī. Pēdējā laikā rajona avīzē «Leņina Karogs» ievietotas publikācijas liecina, ka arī Līvānos cilvēki sākuši interesēties par firmas veikala atvēršanu, šai lietai pievērsusies pilsētas izpildkomiteja un ieteikusi pilsētas uzņēmumu direktoru padomei izskatīt jautājumu par tā celtniecību. Taču ar veikalu tīkla izveidošanu vien vēl nekas nav atrisināts, svarīgi ir, lai tajos būtu pietiekami daudz un

lielā izvēlē pircējiem piedāvājamo preču. Šajā virzienā nopietnāk sāk strādāt arī agrofīrmā «Krasnij Oktjabrj». Piemēram, ja salīdzinām ar iepriekšējiem gadiem, konfekšu «Goliņa» ražošanu palielinājusies vairākkārtīgi. Pašlaik nu arī viss gatavs, lai cietes rūpnīcā varētu iesākt čipsu ražošanu. Pavisam drīz šī produkcija, kurai ļoti liels pieprasījums (sāds apgalvojums nav pārspīlēts), parādīsies firmas veikalu plauktos. Tiek risināts arī tāds uzdevums, lai no pašu ražotā piena sāktu izgatavot īpašu šķirņu sierus, ko realizēt uz vietas. Pareizs, ka tas tiks organizēts kā paltgrāžošana firmā. Ir prasmīgas saimnieces, kuras vēl nav aizmirsušas, kā sierus gatavoja mājas apstākļos, kālab lai viņas neizveidotu savu kooperatīvu vienas darba dienas laikā nejaudātu izgatavot 100 vai 150 tonnas tādas produkcijas?

Agrofīrmas desu ceha jaudas, ja tās apgūs pilnībā, dod iespēju vēl ievērojami palielināt desu ražošanu. To bremzē arī tas, ka vēl nav izdevies panākt, lai šim mērķim izlietojta gaļa tiktu ieskaitīta valsts pasūtījuma izpildē.

Vārdu sakot, iespēju palielināt tirdzniecības apjomus vēl ne mazums. Cilvēki iecienījuši pirmšķirīgu produkciju, ko ražo firma, tās veikalos jābūt pilnam asortimentam.

R. JAUNZEMS

● PA XIX KONFERENCES KURSU

ATBILDĪGU LĒMUMU LAIKS

Cik liela ir atbildīgu partijas un padomju darbinieku alga? Kur viņi ārstējas, pērk pārtikas produktus? Vēl vakar tādu jautājumu uzdošana bija praktiski neiespējama. Tomēr partijas XIX. Visasvienības konference uz tiem paraudzījās caur patiesas demokrātijas prizmu. Un izdarīja secinājumu: tautai jāzina, kā dzīvo tās politiskie līderi. Tiesi šīs jaunās pieejas gultnē arī risinājās nedēļas izdevuma «Argumenti i fakti» korespondenta N. Zjatkova saruna ar Latvijas Komunistiskās partijas CK pirmo sekretāru biedru Borisu Pugo. Domājam, ka šī saruna varētu interesēt arī «Jaunā Ceļa» lasītājus.

KORESPONDENTS. Boris Karlovič, pievērsīsimies atklātuma problēmai partijā, tās biedru un visu darbaļaužu informēšanai par partijas orgānu, aparāta darbu. Gadu desmitiem mēs daudz stāstījām un rādījām, kā liet dzelzi, slaukt govis, sēt labību... Atspoguļot partijas vadītāju darba ikdiena, apmērā, piemēram, sēdēšanu prezidijos un piedalīšanos dažādos protokoliskos pasākumos. Atļaujiet ielūkoties mazliet dziļāk cauri šim ārējām apvalkam. Cik sākas jūsu darbadiena?

PUGO. Pusdeviņos.

KOR. Un beidzas!

PUGO. Arī pusdeviņos, tikai vakarā.

KOR. Vai jūs uz darbu ved ar dienesta mašīnu?

PUGO. Mašīna man, protams, ir iedalīta. Un es ar to braucu komandējumos pa republiku, pa pilsētu.

KOR. Uz darbu un no darba visbiežāk eju kājām. Uz vienu galu tas aizņem apmēram pusstundu.

KOR. Vai jūs braucat ar sabiedrisko transportu, iegriežaties veikalos?

PUGO. Jā, braucu un iegriežos. Par produktu un preču deficītu un sabiedriskā transporta pārslodības problēmām esmu ne tikai dzirdējis vien. Deviņos noteicošajos uzdevumos esmu ieskaitījis arī apgādi ar pārtikas produktiem un tautas patēriņa precēm, transportu.

KOR. Kāpēc deviņos?

PUGO. Ir tāda vadītāja rokasgrāmata. Tajā es parasti ierakstu noteicošos, svarīgākos uzdevumus.

Tiek uzskatīts, ka šādu uzdevumu darbam var būt deviņi — septiņi un sev pašam — divi.

KOR. Un kas vēl tur ierakstīts?

PUGO. Kadri, ideoloģija, kā tiek

iedzīvināts likums par valsts uzņēmumu, dzīvokļu un būvmateriāli — tas mums ir jautājumu jautājums, kooperācija, ekoloģija un kultūra, un pēdējais punkts — idejas.

KOR. Un kur tad uzdevumi sev pašam?

PUGO. Agrāk bija. Tagad to nav. **KOR.** Tagu iraktīvis problēmu jau vēl tikai puse darba. Re, cik daudz nopietnu lēmumu pie mums pieņemts dažādā sakarībā...

PUGO. Protams, nekāds ieraksts problēmu neatrisinās. Taču kā darba organizācijas kontroles elements tas ir noderīgs. Lūk, skatieties, katrai dienai es ielānoju kārtējos darbus un atzīmēju to izpildi. Bet lappusītes beigās — rindīnā ar noteikto uzdevumu kārtas numuriem. Vajag atzīmēt, vai šajā virzienā kas darīts. Tāda paškontrolē darbu, steigri ir ļoti nepieciešama.

KOR. Divpadsmit stundu darbadiena. Šodien ir sestdiena un, pēc visa spriežot, arī tā jums pastāvīgi ir strādājamā... Kas nosaka šādu režīmu?

PUGO. Ziniet, un reizēm pat ar to nepietiek. Gadās, ka darbadienas beigās pārņem tāda vilšanās: to nepaspēju, šo neizdarīju... Kādi tam cēloņi? Es uzskatu, ka pienācis laiks atbildīgākiem lēmumiem. Agrāk dokumenti tika parakstīti piecās minūtēs. Bet tagad tu ņem un atliec tos uz dienām trim. Pārdomā, apspriedies.

Ļoti daudz no darbalaika aizņem sarunas, tikšanās. Atkal jau — agrāk varēja tikai pateikt, un tika izpildīts, bet tagad vajag pārliecināties par savas pozīcijas pareizību. Uz Centrālo Komiteju biežāk sākuši zvanīt, nākt partijas komiteju,

partijas pirmorganizāciju sekretāri, ierindas komunisti.

Uzskatu, ka vismaz reizi nedēļā vajag pabūt kolektīvos, cenšos ievērot šo noteikumu.

KOR. Kā tiek apmaksāts jūsu darbs, pārējo republikas vadītāju darbs?

PUGO. Mana alga ir 650 rubļu. Tikpat saņem arī Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājs un republikas Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs. Latvijas Komunistiskās partijas Centrālkomitejas darbinieka vidējā alga ir 289 rubļi. Ja viņš labi izpilda savus pienākumus un saņem prēmijas — tad 337 rubļi.

KOR. Bet vai jums ir kaut kādas prēmijas?

PUGO. Prēmiju nav. Reizi gadā tiek izmaksāta tā dēvētā «veselības nauda» vienas mēnešalgas apjomā.

KOR. Vai tā ir visaugstākā izpeļņa republikā?

PUGO. Cik man zināms, daudzu uzņēmumu un ražošanas apvienību cehu priekšnieku, direktoru izpeļņa ir apmēram tikpat liela. Ir arī augstāka, piemēram, to uzņēmumu direktori, kas pārgājuši uz jauniem saimniecības apstākļiem, saņem 750 rubļu mēnesī.

KOR. Boris Karlovič, vēstulēs redakcijai lasītāji, tai skaitā arī no Rīgas, vērs mūsu uzmanību uz to, ka pašāvisi speckveikali.

PUGO. Speckādu tā saukto speckveikalu mums nav. Savā laikā pilsētā viens bija, taču mēs likvidējām. Mūsu arodbiedrība, tāpat kā daudzus uzņēmumus, organizējusi pasūtījumu galdū. Ne ikru, ne sarkano zivju tur nav, taču ģimenei nepieciešamie produkti mēdz būt. Tādi pasūtījumu galdi un kulinārijas veikali nodibināti 285 uzņēmumos.

KOR. Sakiēt, lūdzu, kur ārstējas partijas darbinieki, vai viņiem ir priekšroka, saņemot dzīvokli?

PUGO. Pastāv sava veida starpnozaru medicīnas sanitārā daļa, kas atrodas Latvijas PSR Veselības aizsardzības ministrijas ceturtās pārvaldes pakļautībā. Ceturtās pārvaldes kontingents noteikts ar Latvijas PSR Ministru Padomes lēmumu un veido apmēram 9 tūkstošus cilvēku. Te ietilpst Oktobra revolūcijas un pilsoņu kara dalībnieki, latviešu sarkanie

strēlnieki, tie partijas un darba veterāni, kas ir personālie pensionāri, personas, kam piešķirti Dzimtenes augstākie goda nosaukumi un apbalvojumi, PSRS un Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāti, Latvijas KP Centrālās Komitejas locekļi un locekļu kandidāti, un revīzijas komisijas locekļi, izcili zinātnes, kultūras un mākslas darbinieki, dažu kategoriju centrālo un vietējo partijas, padomju, arodbiedrības orgānu darbinieki, ministriju un resoru vadošie darbinieki, masu informācijas līdzekļu vadītāji, centrālo izdevumu korespondenti. Dzīvokļu piešķiršanas jautājumi tiek risināti saskaņā ar republikas likumdošanu. Ja pārceļam cilvēku no rajona uz Rīgu, tad viņam, dabiski, piešķiram dzīvokli, uzlabojam dzīvokļa apstākļus arī mūsu darbiniekiem, kuriem ģimenes kļūst lielākas. Agrāk šajā nolūkā cēlām atsevišķas mājas. Tagad ņemam dalību celtniecībā, ko veic Rīgas pilsētas izpildkomiteja. Pēdējo namu vadošajiem darbiniekiem pie mums cēla republikas Ministru Padomes Lietu pārvalde un pieļāva vairākus pārkāpumus dzīvokļu sadalē. Centrālkomitejas birojs izlaboja Ministru Padomes vadības pieļautās kļūdas un sauca pie atbildības darbiniekus, kas bija atļāvušies personisku nekautrību.

Nosaukšu vēl tādu skaitli: kopš 1. jūlija par 40 procentiem tiek samazināts dienesta mašīnu skaits tajās organizācijās, kas tiek finansētas no Savienības vai republikas budžeta līdzekļiem.

Parasti bieži uzdod jautājumu par vasarnīcām. Mums ir kopīgs vasarnīcu fonds Jūrmalā. Ik gadus to izmanto apmēram 60 tūkstoši republikas iedzīvotāju, to skaitā atbildīgi partijas, padomju un saimniecisko orgānu darbinieki. Gluži dabiski, ka šīs vasarnīcas tiek piešķirtas par attiecīgu maksu. Starp citu, ne visi atīmredzot zina, ka vēl pavisam nesen partijas un padomju darbiniekiem nebija atļauts celt vasarnīcas un iekārtot augļu, sakņu dārzus, lai neapaugtu ar saimniecību. Kaut arī kopumā republikā 64 tūkstošiem cilvēku ir augļu dārzi un 118 tūkstošiem ģimeņu — sakņu dārzi.

Šodien mēs vēl stingrāk sekojam tam, lai sociālo labumu sadale notiktu, stingri ievērojot attiecīgus republi-

kas Ministrijas Padomes lēmumus, kuri savukārt pieņemti atbilstoši Savienības valdības lēmumiem.

KOR. Mēs tagad daudz ko pārskatām. Vairbūt ir vērts ielūkoties arī šajos lēmumos par sociālo priekšrocību piešķiršanu? Nav noslēpums, ka daudzi no tiem ļaudīm, kas pieņēma lēmumus iepriekšējos gados, pirmām kārtām centās neaizmirst sevi.

PUGO. Protams, dzīve ienes savas korektīvas mūsu priekšstatos par sociālo taisnīgumu, un tam, dabiski, jāatspoguļojas dažādos nolikumos, kas skar materiālo labumu sadali. Turklāt nedomāju, ka absolūti visi atbalstīs atgriešanos pie nonivilēšanas. Taču ir svarīgi, lai katra darbinieka veikums tiktu vērtēts objektīvi un ievērojot atklātumu.

Mēs tagad arvien biežāk saduramies ar kadru problēmām. Gribējām, piemēram, labu kolhoza priekšsēdētāju uzaicināt par partijas rajona komitejas instruktoru. Bet tam alga ir 200 rubļu, tas ir, pusotras divas reizes mazāka nekā priekšsēdētājam pašlaik. Rajonu un pilsētas komiteju sekretāru vidējā alga ir 295 rubļi. Tā ka pat no šī amata viņš var atteikties.

KOR. Boris Karlovič, šodien ir sestdiena, ar ko parasti šajā dienā nodarbojas jūsu sieva? Kāda ir jūsu ģimene?

PUGO. Parasti gatavojas lekcijām. Viņa ir augstskolas pasniedzēja. Ir dēls. Viņš ir militārpersona, dzīvo atsevišķi.

KOR. Vai iespējāt palasīt grāmatas, literāros žurnālus? Ko darāt pa svētdienām?

PUGO. Mēs ar sievu jokojam: lai varētu izlasīt visu interesanto pat tikai periodikā, par grāmatām nemaz nerunājot, vajag saslimt. Šajā ziņā man it kā «paveicās». Nesen slimuju, izlasīju visu, par ko pašlaik strīdas un ko apspriež.

Nu, bet svētdien? Lasu, pastaigājos ar mazmeitu (tiesa, ar viņu kontaktējos mazāk, nekā to vēlētos), vispār cenšos kaut nedaudz atpūsties pirms nākamās darba nedēļas.

[Publicējam saīsināti].

SESTDIENA — PLAŠAM INTEREŠU LOKAM

● SAIMNIECĒM

MARINĀDES UN SĀLĪJUMI

ZEMEŅU KOMPOTS

Šīs ogas konservēt ir nedaudz grūtāk nekā pārējās ogas un augļus. Vārot (sterilizējot) ogas stipri samazinās, tāpēc burkāš pat tad, ja ogas saliktas blīvi, var izrādīties pārlietu daudz sīrupa un maz ogu. Turklāt ogas bieži zaudē savu krāsu un kļūst bālas, neizskatīgas. Lai tas nenotiktu, jāņem tādas šķirnes avenas un zemenes, kurām ir sarkans viss mīkstums, ne tikai ogu virsējā daļa.

Ogas vajag notīrīt no augļu kātiņiem, uzmanīgi nomazgāt, izbērt blīvā, apliet ar sīrupu un atstāt ievilkties uz 3-4 stundām vai nakti. Šajā laikā daļa ūdens no ogām pāries sīrupā, bet cukurs iesūksies ogās, kas tādēļ kļūs mazāks un blīvāks. Tad blīvi jāsaliek ogas burkāš un jāaplej ar to pašu sīrupu, tikai uzkaršētu līdz vērtīšanās temperatūrai. Kompotu puslitra burkāš vajag sterilizēt 85-90° temperatūrā 15-20 minūtes.

Desmit puslitra burkāš vajag 4 kilogramus ogu, 1,3 kilogramus cukura.

Avenas sterilizēt vajag verdošā ūdenī 8-10 minūtes. Uz 10 puslitra burkāš vajag 3,5 kilogramus ogu un 1,2 kilogramus cukura.

ĒRKŠKOGU KOMPOTS

Atlasīt gatavas, taču stingras ogas. Sterilizēt ērkšķogas bieži pārsprāgst un kompotā āreji kļūst nepieviltīgāks. Lai tas nenotiktu, ogas jāsabaksta ar uzasinātu sērskociņu, bet pēc tam nedaudz jāpavāra cukura sīrupā un kopā ar cukura sīrupu jāsaliek burkāš, sekojot, lai cukura nebūtu pārlietu daudz.

Kompotu vajag sterilizēt puslitra un litra burkāš vārošā ūdenī uz 15-20 minūtes.

Uz 10 puslitra burkāš — 4 kilogrami ērkšķogu, 1 kilograms cukura.

ASORTI KOMPOTS

Dažādu augļu un ogu maisījumus vienā burkā katrs var izvēlēties pēc savas garšas. Tomēr vajag ņemt vērā, ka ķirši un plūmes, kā arī citi sarkanie augļi savu krāsu viegli piešķir, piemēram, āboliem un bumbierēm. Ne visiem tas patīk. Var izveidot tādas maisījumus, lai augļiem un ogām būtu katram sava krāsa, bet sīrups būtu bezkrāsains. Piemēram, ābolus konservē kopā ar vīnogām. Lai šādu kompotu padarītu krāsainākus, tiem var pievienot mazliet gatavus mežrozīšu augļus vai pīlādžu ogas.

Katru no sagatavotajiem augļiem vajag likt burkā kārtām, bet mežrozīšu augļus novietot pie burkas sienām. Apliešanai var izmantot 40 procentīgu cukura sīrupu (uz vienu litru ūdens — 670 gramu cukura). Sterilizēt vārošā ūdenī 15-20 minūtes.

LĪDZJŪTĪBA

Teic, nelaime, kāpēc esi nākusī Tik rūgīti savu daļu ņem!

Skumstam līdzi ar darbabiedru Kuprenu ANUŠKOVU sakārā ar viņa TĒVA

priekšlaicīgo nāvi.

Agrofirma «Krasnij Oktjabrj» kolhoza I ražošanas iecirkņa mehanizatoru kolektīvs.

LASĪTĀJ!

Lai negadītos tā, ka atnāc nopirkt kioskā «Jauno Ceļu», bet tā tur vairs nav, vislabāk ir pasūtīt vietējā sakaru nodaļā, preses aģentūrā, pie pastniekiem un sabiedriskajiem preses izplatītājiem, un droši gaidīt mājās.

● DĀRZKOPJIEM

Kas jāizdara jūlijā

Ar jūliju beidz dot slāpekļa papildmēslojumu augļu dārzam. Lai vasaras otrajā pusē aizkavētu brīvo slāpekļa jonu aizskalošanos un samazinātu mitrumu augsnē, ražojošos dārzos, kur vasaras sākumā kopta augsne melnajā papuvē, pēc 1. jūlija sēj siderātus — rūgto lupīnu, zirņus, sinepes, facēliju u. c.

Jākopj ābolu, bumbieru un plūmju raža. Kad koku zari sāk nolīkt, tos atbalsta. Jaunākiem kokiem visizdevīgāk zarus atstiet pie balsta kārts, ko piestiprina koka stumbram un vadzaram.

Jaunkoku vainagiem spēcīgos liekos dzinumus, kas konkurē ar skeletāru turpinātājiem dzinumim, kā arī dzinumus, kas uz skeletāriem aug vertikāli un sabiezina vainagu, sagriez kā grīsti un noliec ar galotni uz leju. Kad pavasara potējumu dzinumus sasnieguši desmit — piecdesmit centimetru garumu, pārgriez potējuma saiti, izlauž visus potcelma dzinumus, kas attīstās sprīža attālumā no potes. Potcelmam piesien 60 centimetru garu nūju, lai tās augšējais gals par 20 centimetriem pārsniegtu poti. Nūjai uzmanīgi piesien jauno dzimumu.

Ķiršu raža jāšargā no putniem. Mazdārzos vislabāk ķiršu vainagus ietī noliektos zvejnieku tīklos, Patērīnam svaigā veidā ķiršus novāc ar kātiņiem, augļus nogriežot ar

griezņēm tā, lai pie augļa paliek divas trešdaļas kātiņa. Darbs ātrāk veiksies, ja labajai rokai piestiprina marles vai sintētiskas plēves ķeseļi, lai tajā kristu nogrieztās ogas. Tūlītējam patērīnam un tehnoloģiskajai pārstrādāšanai ķiršus var vākt arī bez kātiņiem.

Nēaizmirstiet irdināt augsni zem kauliņaugļu kokiem, izravējiet nezāles, lai plūmju un ķiršu raža būtu lielāka.

Tikko novāksiet aveņu ražu, līdz pamatnei nogrieziet vecās ražas dzinumus. Ja tie bijuši veseli, saglabājiet tos augļu koku apsiešanai ziemā vai dūmošanai pavasarī. Augsni uzirdiniet, izravējiet nezāles, noraujiet liekos dzinumus.

Upenes labāk vākt labajai rokai piestiprinātā ķeseļē, bet ērkšķogas visērtāk nobraucīt ar metāla krūzīti, kuras mala izveidota līdzīgi zāģa zobiem.

Savāktās upeņu ogas aplejiet ar ūdeni. Tās, kuras bojājuši kaitēji, uzpeldēs. Āreji tās ir lielākas, rievainas. Šīs ogas jāsavāc un pirms likvidēšanas jāizvāra, lai kāpuri, ja tās veselas izmestu zemē, nevarētu izlīst un paslēpties ziemošanai augsnē.

Tūdaļ pēc ražas novākšanas zemenēm nogrieziet sīgas, izravē, izirdina un mēso. Mēslošanas līdzekli un devas: uz katru kvadrātmetru pa 16 gramam kālija, fosfora un slā-

pekļa tīrvielā. Lai zemenes mēslošanas līdzekļus uzņemtu pakāpeniskāk, devā pusei jābūt organiskajiem, pusei — minerālvielām.

Ķiršu kokus pēc ražas novākšanas ceturto reizi miglo ar fungicīdiem pret palkrīti. Lieto 0,4% cineba vai 0,3% vara oksihlorīda suspensiju vai arī 1% Bordo šķīdumu. Zemeņu stādījumus pēc ražas novākšanas sēnu ierosināto slimību un kaitēkļu apkarošanai apmiglo ar 90% vara oksihlorīda 0,3% suspensiju, tai pievienojot 20% metafosu 0,2% emulsiju vai 50% karbofosu 0,2% emulsiju. Pret zemeņu mitrāsu stādījumus miglo ar 0,25% morestāna vai karatāna 0,1% suspensiju.

Smilksērķšķiem apskatiet, vai ogas nav slimas. Ja tādas ir, savāciet pat zemē nokritušās un iznīciniet. Bīstama ir arī smilksērķšķa vīte: lapas tad kļūst brūnas un sarītinātas. Tādus zarus vajag izgriezt un sadedzināt. Ja laikus nenogriezīsit liekos dzinumus, izaugs spēcīgas atvases, kas novājinās koku un traucēs augsnes apstrādi. No sakņu atvasēm var atstāt vienīgi labi attīstījušās, lai vēlāk tās aizstātu mātes koku. Taču to var darīt vienīgi tad, ja smilksērķšķis iegūts no veģetatīvi pavairotiem stādījumiem. No potētiem stādījumiem iegūtie dzinumus nesaglabā visas mātes auga īpašības.

Ventileator

Pēdējie mohikāņi

Zinātkāram lasītājam acimredzot nav noslēpums, ka cīņu pret zūpību un alkoholismu mūsu valstī sāka jau sen. Jau mūsu acu priekšā kā konfektes «Tuziks» stāpīgās un bezgaršīgās stagnācijas gadu pretalkoholisma lekcijas paspēja nomainīties pret vissīngrākajiem un noteiktākajiem pasākumiem. Rezultātā alkoholisko dzērienu momentā izkūpēja no veikalu vitrīnām, kuras vēl līdz šai baltai dienai sagaida pircējus ar savu tukšo laukumu plašumiem. Šo un citu bargo soļu sekas nekavējoties sāka izpausties ikdienā. Vispirms jau ar to, ka mūsu acu priekšā kaut kā aprīma veselās sociālās grupas aktīvā dzīve, tās grupas, kuras atšķirīga pazīme ir noturīga un dziļa interese par pudeli.

Vairs neredzam viņus — viegli grītojošos un labsirdīgi jautrus — mūsu pilsētā un ciematā centrālajos laukumos. Ar pudeli rokā viņi pārstājuši slamsīties arī pa tālsatiksmes vilcieniem, gērbusies sporta triko biksēs, kas turas vienīgi uz godavārdu. Es nerunāju nemaz par dzeršanu darba vietā — retu jo retu parādību.

Taču tas, ka neredzam vairs, nenozīmē, ka viņu vairs nav. Kā saka profesionālie cīnītāji pret šo antisabiedrisko parādību, zūpība ir iedzīta dzīvokļos. Un labsirdīgais ielas uzdzīvotājs tāpat kā uzdzīvotājs — ceļotājs tagad parvērtušies par drūmiem dzērājiem dzīvokļos. Par cilvēkiem, kas dzer nevis jautras dūšas uztalsīšanai, bet aiz nostalgijas pēc sen pagājušajām jaukajām dienām.

Un kā tad lai alkoholisko dzērienu mīļotāji šodien paliek labsirdīgi un jautri! Jūs, cienījamie lasītāji, droši vien esat pievērsuši uzmanību rindām pie plaši pazīstamā Preiju veikala, kas atrodas tā dēvētajā «purvā». Kā, jūsuprāt, iespējams, nostāvējušam tajās stundās divas no vietas, saglabāt siltu un sirsniņu attieksmi pret apkārtējiem! Protams, nav iespējams. Un tas jau vēl ir pavisam maigi pateikts.

Jo daudzi slāpstošie vienkārši nav spējīgi izstāvēt rindu, un, sajūtot, kā tric ceļi, viņi burtiski spiesti atstāt savu «apsolīto zemi» pie veikala. Viņu smalkā garšas izjūta spiesta iztikt vienīgi ar parfimērijas rūpniec-

bas produkciju. Tiesa kas tiesa, neapgalvošu, ka pret skumjām līdz tikai franču smaržas. Pašmāju tualetes ūdens, kas garšīgi smaržo pēc bērzu pumpurim, zināmā mērā spētu glābt situāciju. Taču arī tā lietošana izrādījies stingri ierobežota sakarā ar mūsu rūpniecības iespējām, kas mūžīgi atpalkē no patērētāju vajadzībām.

Tik dzīvoklī iedzītājam alkohola mīļotājam vairākumā gadījumu nākas griezties pie žņaudzēja astoņkāja — alkoholisko dzērienu uzpircēja. Cenas ir velniskīgas. Garša — vēl jo vairāk... Un nekādas baudas no pudeles tukšošanas tumsā zem segas. (Nedod dievs, ieraudzīs!).

Tik daudz par stāvokli, kāds valda cīņas frontēs pret dzeršanu un alkoholismu, mēs garī un plaši stāstījām ne jau gadījumā pēc. Izvērstā leveda mērķis ir pierādīt, ka apstākļi, kādos spiesti eksistēt alkohola cienītāji, ir arkārtīgi grūti. Līdzīgos apstākļos izmiruši mamuti, aizgājuši bojā mohikāņu cilts indiāņi, Sarkanajā grāmatā iekļuvuši melnie stārķi... Bet cilvēku saujīņa varonīgi turpina turēties līdz galam. Un, tikai lasot milicijas protokolu skopās rindīņās, mēs uzzinām, ka viņu cīņa ar darba kolektīva un sabiedrības domām vēl turpinās.

Lūk, piemēram, šis rajona izpildkomitejas iekšlietu daļas ziņojums par to, ka siera rūpnīcas gāzes metinātājs Kārlis Naglis dzērumā mājās sarīkojis skandālu un sodīts ar 50 rubļu soda naudas maksāšanu. Vai nav tiesa, vēl kaut ko piebilst pie šī lakoniskā paziņojuma pēc garā ievada vienkārši nav vajadzības.

Vai pemsim kaut vai siera rūpnīcas krāvēju Agri Pulīnu, kurš nelaimīgā kārtā «iekrita», kad reibuma stāvoklī vadīja motociklu. Jo to jau tikai pateikt ir viegli: iekrita. Bet cilvēks varbūt nespēja pārvarēt savas ilgas pēc transporta vadīšanas tieši dzērumā. Vēl ne tik sen Agri Pulīns strādāja par šoferi siera rūpnīcā, taču tika pazemināts par krāvēju, tāpēc ka dzēris darba laikā. Un reizēm, kad žvingulītis galvā, cilvēks atceras aizgājušās dienas. Rokas pašas tad stiepjas pēc stūres.

Tiesa, tikai pēc kārtējās pudeles iztukšošanas.

Ne jau viegls liktenis aizvīla uz medicīnisko atskurbtuvi Rēzeknē Pēteri Selicki — Aizupešu lielfermas elektrīki. Arī agrāk viņš jau bija «uzrāviens» ar alkoholisko dzērienu lietošanu. Bet te vēl savilgojās brauciens pa dzimtajām vietām... Neizturēja Pētera Selicka sirds.

Kārtējo reizi neizturēja arī Aleksandra Tolstopjatova, agrofirma mehanizatora, sirds. Notikums, kas ar viņu atgadījās skaitājā ziedotā, nav sarežģīts, taču dramatisma pārpilns.

Sev nebaltā dienā — 26. aprīlī, būdams viegli iereibis, Aleksandrs Tolstopjatovs sajuta šim gadalaikam neraksturīgas slāpes. Citas izejas nebija. Nācās nopirkt no Agurjana Amosova degvīna pudeli. Es nevaru rekomendēt pārējiem dzeršanas mīļotājiem šo «iegādes punktu», taču par to, ka alkohols te mēdz būt, Aleksandrs acimredzot zināja labāk par mani.

Tajā nelaimīgajā dienā mehanizatoram bija darba norīkojums atvērt stīpas. Tomēr iecirkņa priekšnieks, pamanījis Tolstopjatova uzvedībā «nedabiskuma» elementus, nepielaida viņu pie darba. Patīkami atzīmēt, ka šis patvaigais administratīvais lēmums nebūt neatvērināja vīra darba sparū. Un Aleksandrs Tolstopjatovs pēc pusdienām tomēr izbrauca darbā, būdams iereibis. Rezultātā, pēc otrā iecirkņa sabiedriskās padomes sēdes lēmuma, 26. aprīlī viņam tika ieskaitīts darba kavējums. Šis lēmums noteica, ka Tolstopjatovam tiek noņemtas arī mēneša piemaksas.

Uzskatīt visus tos spirtoto dzērienu lietošanas gadījumus, kas mīkstēni putošos un ziņojumos, tiks te nesāksim. Nav jau viņu nemaz tik daudz. Agrofirma struktūrvienības īsteni pudeles brunīnieki negadās bieži. Viņi, tā sakot, te ir pēdējie mohikāņi. Negadās bieži. Bet tāpēc jo stingrāk pret viņiem izturas sabiedrība un darbabiedri.

Redaktors A. RANCĀNS

JAUNAIS CEĻŠ

Laikraksts «Jaunais Ceļš» («Новый путь») iznāk 1 reizi nedēļā latviešu un krievu valodā sestdienās. Foto-salikums.

Redakcijas adrese: 228273 Preiju rajona Riebiņu ciematā, agrofirma «Krasnij Oktjabrj». Telefons — redaktoram un nodalu vadītājiem — 56732

Mef. Pasūt. 1220 4494

Iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā. Formāts — 1 nosacīta iespiedloksne.